Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2026. június 12., péntek
LXXVIII. évfolyam
126. (22286.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Korszerűsítik a Decebal utcát

Fennakadást okozott az útfelújítás

Fotó: Nagy Tibor

A héten útfelújítási munkálatok kezdődtek Marosvásárhelyen az Egyesülés negyedi Decebal utcában, a Szabadi és Burebista utca közötti szakaszon. Aki reggelente a Maros-hídon halad át, megszokhatta a zsúfolt járműforgalom araszoló tempóját, a több száz méteres forgalmi dugók okozta stresszt. Ezért is háborognak az érintettek, hogy miért nem várták meg az iskolai szünetet, miért az iskolai ballagások idején sorakoztak fel a dömperek, marógépek, és kezdték meg a munkálatokat, a sofőrök újabb boszszúságára. Kérdéseinkkel a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szakosztályának vezetőségét kerestük meg.

Szer Pálosy Piroska

– Kinek a kezdeményezésére indult épp most ez a felújítás? A környéket ismerők szerint az útszakasz nem mutatott rendkívüli, jól látható károsodásokat vagy kátyúkat, miért volt szükség sürgősen erre a munkálatra?

– A Decebal utca javításának szükségességét az útjavítási szolgálat szakemberei által a helyszínen végzett rendszeres ellenőrzések alapján állapították meg. Bár első ránézésre az útfelület épnek tűnhetett, az utca szerkezeti állapota jelentősen leromlott. Ezt nagy méretű hosszirányú és keresztirányú repedések, hálós repedezettség, egyenetlenségek, valamint aszfaltfelgyűrődések (buckák) jelezték. Ezek a hibák műholdfelvételeken is ellenőrizhetők (például a Google Earth platformon, a 2024-es év

(Folytatás a 4. oldalon)

Tehermentesítik a forgalmat a kórházak környékén
A projektre azért van szükség, hogy folyamatosabbá tegyék a haladást a Gheorghe Marinescu utca környékén.
4.

Trianon árnyéka
Trianon nem a szétesés kezdete volt, hanem annak nemzetközi jogi lezárása.
5.

Le kell venni a barna medvét a szigorúan védett fajok listájáról
„Az Európai Unió szintjén is korrektül kell tájékoztassuk a tagállamokat, az illetékes biztost, hogy a jelenlegi helyzet már nem tolerálható.”
17.

AKTUÁLIS

Kormány tili-toli

Vajda György

Késhegyen táncol Eugen Tomac EP-képviselő megbízott miniszterelnök a kormányalakítás során. Amint nyilvánosságra került, több mint valószínű, hogy nem lesz meg a parlamentben a támogatottsága. Ezt a bizonytalan helyzetet érzékelve állt nyilvánosság elé Nicuşor Dan államelnök is, aki, bár nem említett konkrétan politikai pártokat, de sürgette az egyezségre jutást. Egy sajtótájékoztatón azt is kijelentette, hogy nem tartozik a jogköréhez „beleszólni” a kormányalakításba, azt viszont megjegyezte, hogy kötelessége országa európai uniós irányultságát megőrizni. A pártokkal folytatott hivatalos egyezkedések után Eugen Tomac csütörtökön kijelentette, hogy folytatni kell a Bolojan-kormány „jó kezdeményezéseit”, ugyanakkor sokkal világosabban kell

(Folytatás a 3. oldalon)

naptár

JÚNIUS

12

PÉNTEK

5:29 2:53
21:15 18:25

A nappal hossza: **15** óra **46** perc

Ma **VILLŐ**,
holnap **ANTAL, ANETT** napja

Az év **163.** napja, hátravan **202** nap

Isten éltesse!

ANTAL: latin eredetű férfinév; a római Antonius nemzetségnévből származik, amelynek eredeti jelentése ismeretlen.
ANETT: az Anna francia becéző formájából (Anette) önállósult. Jelentése: kellem, báj, kecsesség.

IDŐJÁRÁS

Változó idő
Hőmérséklet:
max.: .... **21 °C**
min.: ..... **9 °C**

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: **2026. június 11.**

1 €	5,2390 lej
1 $	4,5422 lej
100 Ft	1,4733 lej
1 g arany	597,8799 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 10–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	28, 30, 10, 24, 40 + 8	NOROC PLUS: 6 3 7 8 7 6
Loto 40	12, 6, 36, 32, 40, 10	SUPER NOROC: 1 3 5 0 0 6
Loto 49	48, 43, 25, 13, 49, 44	NOROC: 6 9 0 8 6 5 5

A labdarúgó-világbajnokság hétvégi programja

Június 12., péntek:
* 5.00 óra: Dél-Korea – Csehország (A csoport)
* 22.00 óra: Kanada – Bosznia-Hercegovina (B csoport)

Június 13., szombat:
* 4.00 óra: Egyesült Államok – Paraguay (D csoport)
* 22.00 óra: Katar – Svájc (B csoport)

Június 14., vasárnap:
* 1.00 óra: Brazília – Marokkó (C csoport)
* 4.00 óra: Haiti – Skócia (C csoport)
* 7.00 óra: Ausztrália – Törökország (D csoport)
* 20.00 óra: Németország – Curacao (E csoport)
* 23.00 óra: Hollandia – Japán (F csoport)

Június 15., hétfő:
* 2.00 óra: Elefántcsontpart – Ecuador (E csoport)
* 5.00 óra: Svédország – Tunézia (F csoport)

A mérkőzéseket az Antena 1 televízió közvetíti.

Pál István Szalonna és bandája a Csűrszínházban

Június 27-én, szombaton 19 órától Pál István Szalonna és bandája tart koncertet a mikházi Csűrszínházban. Az eseményen a szervezők a 100 éve született Kallós Zoltán néprajzkutatóra emlékeznek. Helyfoglalás a 0744-394-186-os telefonszámon, jegyváltás a helyszínen.

Kirándulás Hajdúszoboszlóra és Debrecenbe

A Maros megyei Magyar Nyugdíjasok Klubja kirándulást szervez június 26-27-28-án Hajdúszoboszlóra és Debrecenbe. Érdeklődni a 0265/264-442 vagy 0744-928-299-es telefonszámon lehet naponta 9-14 óra között.

MEGYEI HÍREK

Aranylakodalmasokat várnak

Június 25–28. között zajlik a XXIX. Marosvásárhelyi Napok rendezvénysorozata, amelynek keretében megünneplik az ötven éve összeházasodott vásárhelyi párokat. A városnapok hagyományos programpontjának számító aranylakodalmat június 26-án, pénteken tartják. Az érintett házaspárok június 19-éig jelentkezhetnek a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal kulturális, sport-, ifjúsági és lakásügyi osztályán, a 77-es irodában. Szükséges iratok: a személyi igazolvány és a házassági anyakönyvi kivonat másolata, valamint az eredeti iratok, amelyeket be kell mutatni az ellenőrzéshez.

Idegen nyelvből szóbeliznek az érettségizők

Június 12-én, pénteken (ma) még tart az érettségizők idegennyelv-ismeretének egy nappal korábban kezdődött szóbeli felmérése, amelyre Maros megyében 2338 diák iratkozott be. Digitális kompetenciáikat június 15–17. között bizonyíthatják a fiatalok. Az írásbelik június 29-én, hétfőn a román nyelv és irodalom vizsgával kezdődnek, 30-án, kedden a szaknak megfelelő kötelező tantárgyból, július 2-án, csütörtökön a választott tantárgyból, 3-án, pénteken anyanyelvből írásbeliznek az érettségizők. Az ideiglenes vizsgaeredményeket július 7-én, az óvások elbírálása utáni végső eredményeket 13-án teszik közzé.

Piknikhangulatú vásár a Vár sétányon

A hét végén, június 12–14. között újra megrendezik a Vásár-hely című termelői és kézművesvásárt a marosvásárhelyi Vár sétányon. A termékszemle ezúttal igazi piknikhangulatban zajlik, az esemény Facebook-oldalán arra biztatják a szervezők az érdeklődőket, hogy vigyenek magukkal plédet, és barátokkal érkezzenek. A vásár kínálatában nemzetközi ételek, hűsítő italok és számos helyi finomság szerepel, a rendezvényt gyermekprogramok színesítik.

Kreatív vakációs barkácshét

Június 29-étől július 3-áig kreatív vakációs barkácshét lesz a marosvásárhelyi Philothea Klubban (Bernády tér 3. szám). A naponta 10 órától 13 óráig tartó foglalkozásokra az I–V. osztályos gyermekeket várják, az együttléten lehet majd vágni, ragasztani és festeni, illetve új dolgokat készíteni. A gyerekek haza is vihetik a maguk készítette alkotásokat, és új barátokat is szerezhetnek. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges a 0757-022-533-as telefonszámon.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

RENDEZVÉNYEK

Megnyílik a mikházi Limespark

A Maros Megyei Múzeum és a Maros Megyei Tanács június 13-án, szombaton délelőtt 11 órától hivatalosan megnyitja a Limesparkot, azt az új látogatóközpontot és élményteret, amely a mikházi régészeti lelőhely kulturális és természeti örökségét mutatja be a nagyközönségnek. A helyszín Dácia római határvonalának részét képezi, és 2024-ben került fel az UNESCO világörökségi listájára. Az európai régészeti napok keretében megrendezett eseményen A mikházi régészeti park fejlesztése című projekt eredményeit is bemutatják. A Limespark hivatalos megnyitóján részt vesz Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke, a Maros Megyei Múzeum képviselői, a helyi önkormányzatok vezetői, valamint a kulturális örökségvédelem, az akadémiai élet és a kulturális élet képviselői. A programban történelmi rekonstrukciós bemutatók, interaktív előadások, múzeumpedagógiai foglalkozások és vezetett séták is szerepelnek.

Az utolsó tánc – könyvbemutató

Június 17-én 17 órától a marosszentgyörgyi Máriaffi kastélyban bemutatják Moldován Irén Az utolsó tánc című könyvét. A kötetet ismerteti Nagy Miklós Kund művészeti író. Közreműködnek: György Levente, a Marosvásárhelyi Filharmónia igazgatója, énekese, Szántó Árpád énekes dalszerző és Baricz Lajos plébános költő, az est házigazdája.

Marosvásárhely szobrai és szobrászai

Június 24-én, szerdán 18 órától a Bernády Házban bemutatják dr. Madaras Sándor Marosvásárhely szobrai és szobrászai címmel összeállított albumát. A fotók készítésében közreműködött a Marosvásárhelyi Marx József Fotóklub is.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES: Benedek István
LAPSZERKESZTŐ: Vajda György

MUNKATÁRSAK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

A PNL nem támogatja Eugen Tomac szakértői kormányának beiktatását

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) nem támogatja Eugen Tomac kijelölt miniszterelnök kormányának beiktatását – jelentette ki csütörtökön Ilie Bolojan. A pártelnök és ügyvivő miniszterelnök a PNL Országos Politikai Bürójának ülése után számolt be a döntésről. Közlése szerint a párt frakciói vagy nem vesznek részt a bizalmi szavazáson, vagy jelen lesznek, de nem szavaznak.

Bolojan azzal indokolta a döntését, hogy a jelenlegi helyzetben egy stabil parlamenti támogatás nélküli kormány nem lenne képes továbbvinni az ország számára fontos és szükséges reformokat. „Jelen pillanatban ez nem megoldás Románia számára” – jelentette ki. A liberális pártelnök szerint egy politikai támogatás nélküli kormány „legfeljebb a túlélésben reménykedhet”, és kevésbé hatékony, mint egy kisebbségi kormány.

Azzal is érvelt, hogy ebben a formában nem lenne támogatottsága a parlamentben azoknak a döntéseknek és intézkedéseknek, amelyeket a költségvetési hiány és az ország általános gazdasági helyzete miatt mindenképpen meg kell majd hoznia a kormánynak. Ugyanakkor így várhatóan számos olyan javaslat napirendre fog kerülni a parlamenti bizottságokban, amelyek „jól csengenek”, és mivel nem őket terheli a kormányzás felelőssége, a képviselők és szenátorok jelentős része akkor is meg fogja szavazni ezeket, ha nyilvánvalóan a költségvetési kiadások növekedését vagy a bevételek csökkenését vonják maguk után, és ezzel Románia megszegi a vállalásait.

A PNL elnöke emlékeztetett, hogy több mint egy hónappal ezelőtt a Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) közös bizalmatlansági indítványukkal megbuktatták a kormányt, amelynek a PSD is tagja volt. Ezután azonban Sorin Grindeanu szociáldemokrata pártelnök nem tartott igényt a miniszterelnöki pozícióra, pártja pedig nem tudott megoldást javasolni az általuk generált politikai válságra. „A jelenlegi konstrukció legfeljebb arra jó, hogy mentesítse a PSD-t a felelősség alól. Ezt azért mondom, mert nincsen rendjén, hogy nem vállalod a kormányzás felelősségét, de egy bizonyos összetételű kormány révén megpróbálsz bebiztosítani magadnak néhány minisztériumot (…) Ez helytelen és erkölcstelen” – fogalmazott.

A PNL elnöke Nicuşor Dan szerda esti nyilatkozatára utalva elmondta, méltányolja az elnök felhívását, „de még jobb lett volna”, ha a kormánybuktató bizalmatlansági indítvány benyújtása előtt is elhangzik egy ehhez hasonló felszólítás. Ez azért lett volna akkor hasznos, hogy a pártok tudatosítsák: a vitákon és konfliktusokon túlmenően a koalíció működőképes, és „kirángatta az országot a gödörből”. Ha az elkezdett reformok nem folytatódnak, ha nem sikerül megőrizni a költségvetési egyensúlyt, minden eddigi erőfeszítés kárba vész, és az ország visszakerül a korábbi nehéz helyzetbe – magyarázta. Bolojan szerint a PNL már bizonyította az ország iránti felelősségét, hiszen amikor egy évvel ezelőtt nehéz helyzetben volt Románia, és „nem volt nagy tolongás” a kormányfői posztért, jómaga elvállalta a megbízatást, ezt követően pedig mindent megtettek a koalíciós kormány minél jobb működése érdekében. „Nem gerjesztettünk konfliktusokat, sem én, sem a párt miniszterei, igyekeztünk tiszteletben tartani a koalíciós megállapodást (…), nem válaszoltunk a hazugságokra és a rágalmakra, tettük, amit kellett az országért” – fogalmazott, majd hozzátette, ha a PNL-t a 2028-as választási év foglalkoztatná, „azt tette volna, amit a PSD”, vagyis azon lett volna, hogy vonja ki magát minden felelősség alól, de közben foglalja el a kormánytisztségeket, majd amikor érdekeit veszélyben érzi, megbuktatja a saját kormányát. (*Agerpres-hírösszefoglaló*)

Zavargások Észak-Írországban egy késeléses támadás miatt

Zavargások törtek ki Észak-Írországban egy késeléses támadás után szerda este. Előző éjjel is összecsapások voltak az utcákra vonuló, gyújtogató tömeg és a rendőrség között. A zavargások előzményeként hétfő éjjel egy 30 éves szudáni állampolgár Belfastban több késszúrással megsebesített egy helyi férfit, akit sérülésekkel szállítottak kórházba. Az áldozat, Stephen Ogilvy a rendőrség szerdai tájékoztatása szerint a támadásban elvesztette bal szemét, és jobb szeme is megsérült. A negyvenes éveiben járó férfit a nyakán és a hátán is több késszúrás érte.

Egy 30 esztendős szudáni állampolgár, Hadi Alodid ellen gyilkossági kísérlet és pengével ellátott támadófegyver nyilvános viselése címén vádat emeltek. Alodiddal hivatalosan szerdán, videokapcsolaton keresztül, arab tolmács közreműködésével ismertette a vádat az eljáró belfasti bíróság. A tanácsvezető bíró elutasította a letartóztatásban lévő vádlott feltételes szabadságra bocsátását célzó indítványt, Alodid így továbbra is vizsgálati fogságban marad. Szerda este folytatódtak Észak-Írországban az előző éjjel kezdődött zavargások. Ezúttal Belfast egyik északi elővárosa, Newtownabbey utcáin gyűltek össze több százan, és benzinespalackokkal, téglákkal dobálták az útjukat álló rendőröket. Három román állampolgárságú család lakását is feldúlták a tiltakozók.

Az észak-írországi rendőrség (Police Service of Northern Ireland, PSNI) nagy erőkkel vonult ki, és vízágyúkat vetett be az újabb összecsapások résztvevői ellen. Belfastban már kora este leállt a tömegközlekedés, miután előző éjjel a tömeg felgyújtotta a helyi közlekedési vállalat egyik autóbuszát. Gyújtogatások voltak Belfast és több más észak-írországi nagyváros – Londonderry, Antrim, Newtownabbey, Ballymena és Bangor – utcáin is. Belfastban az utcára vonult, jórészt tizenévesekből álló tömeg felgyújtott több lakóépületet is a város főként bevándorlók lakta egyes negyedeiben; sok megtámadott házból a rendőröknek kellett kimenekíteniük a lakókat.

A brit kormány szerdán ismertetett adatai szerint az előző éjszakai gyújtogatások miatt 27-en maradtak fedél nélkül Belfastban. Az észak-írországi fővárosban élő és dolgozó külföldiek közül sokan arról számoltak be, hogy maszkot viselő emberek állították meg őket az utcán, és személyazonosító okmányokat követeltek tőlük. A PSNI a szerdai tájékoztatásában jelezte, hogy támadásra kiszemelt lakóingatlanok címei jelentek meg online közösségi portálokon és üzenetküldő alkalmazásokon. A rendőrségi közlemény szerint ez elfogadhatatlan, mivel emberéleteket veszélyeztet. A PSNI hangsúlyozta, hogy bűncselekményt követnek el azok, akik mások fenyegetése céljával osztanak meg lakcímeket, személyes adatokat és egyéb tartalmakat online felületeken. A PSNI főparancsnokhelyettese, Ryan Henderson még előző esti tájékoztatásában azt mondta: jóllehet a nyomozók a késeléses támadás vizsgálatában együttműködnek a terrorizmusellenes hatóságokkal, nem merült fel olyan információ, amely arra vallana, hogy terrorcselekmény történt volna. A vádlott – aki korábban nem került a rendőrség látókörébe – 2023 februárjában érkezett Szudánból Párizsba, ahonnan Dublinba repült, onnan pedig busszal utazott Belfastba, ahol menedékjogért folyamodott. (*MTI*)

ORSZÁG – VILÁG

680 millió euró tartozás a Pfizernek

Alexandru Nazare ügyvivő pénzügyminiszter csütörtöki bejelentése szerint Románia az azonnali törlesztésnél kedvezőbb megoldást keres a Pfizerrel szembeni 680 millió eurós tartozás kifizetésére, hogy kímélje a költségvetést. A tárcavezető a Facebook-oldalán közölte, hogy a GDP 0,2 százalékának megfelelő összeg jelentős kiadás egy olyan évben, amikor a kormány jelentős erőfeszítéseket tesz a deficit csökkentésére. Ráadásul a kamatok naponta mintegy 81 ezer euróval, havi szinten pedig közel 2,5 millió euróval növelik a tartozást. Nazare emlékeztetett, hogy a COVID-19 elleni vakcinák beszerzése ügyében elvesztett per után a kormány tárgyalásokat kezdeményezett a Pfizerrel. Közlése szerint a tárgyalások részleteit a titoktartási kötelezettség miatt nem hozhatja nyilvánosságra, de folyamatosan keresik a megoldást az adófizetőkre háruló költségvetési teher enyhítésére. Az egyik lehetőség szerint a fölöslegessé vált vakcinák helyett a hazai egészségügy számára hasznos egyéb gyógyszerkészítményeket szereznének be. Az egyik brüsszeli bíróság április eleji döntésével a leszerződött, de végül át nem vett koronavírus elleni oltóanyagok kifizetésére kötelezte Romániát és Lengyelországot. Az alapfokú ítélet szerint Romániának 600 millió eurót, Lengyelországnak 1,3 milliárd eurót kellene kifizetnie az oltóanyagot gyártó Pfizer/BioNTech vállalatnak. (*Agerpres*)

Földrengés volt Vrancea megyében

A Richter-skála szerint 3,6-os erősségű földrengés történt csütörtökön 1 óra 58 perckor Vrancea megyében – közölte az Országos Földfizikai Intézet (INCDFP). A szeizmikus mozgás 119,4 kilométeres mélységben következett be. Epicentruma 44 kilométerre volt Focşani-tól, 59 kilométerre Buzăutól, 68 kilométerre Sepsiszentgyörgytől és 78 kilométerre Brassótól. Június elejétől nyolc földrengés volt Romániában, erősségük a Richter-skála szerint 2 és 3,6 között váltakozott. Az idei év eddigi legnagyobb, 4,5-ös erősségű földrengése február 26-án következett be Vrancea megyében. (*Agerpres*)

343 ezer eurót rejtett el egy kisbuszban

Elfogtak a hatóságok egy nemzetközi körözés alatt álló ukrán állampolgárt a Calafat–Vidin híd díjfizető állomásának közelében, aki 343.700 eurót rejtett el egy kisbuszban. A határrendőrség sajtóirodája közölte, hogy a román rendszámú kisbuszt vezető 45 éves ukrán férfi ellen az ukrán hatóságok adtak ki elfogatóparancsot. A határrendőrök összehangolt közúti ellenőrzéseket végeztek szerdán 15.50 óra körül az 56-os országúton, a Calafat–Vidin híd díjfizető állomásának közelében. Az akció során állították meg az Ukrajnából Bulgária felé tartó járművet. Az adatbázisok ellenőrzésekor kiderült, hogy a sofőrt körözik. A határrendőrök a kisbusz átvizsgálásakor 343.700 eurót találtak, amelyet részben a jármű belsejében, karosszériaelemek mögé rejtve, részben kívül, az oldalsó díszlécek alatt bújtattak el. A teljes összeget lefoglalták, a járművet pedig zár alá vették. Az ügyben pénzmosás gyanújával indult büntetőeljárás a Dolj megyei ügyészség ügyészének irányításával. Az ukrán állampolgárt átadták a Dolj megyei rendőrségnek a további eljárások lefolytatására. (*Agerpres*)

Kormány tili-toli

(Folytatás az 1. oldalról)

kijelölni Románia közpolitikai prioritásait, például a közigazgatás digitalizálását. Hozzátette, hogy nem támogatja viszont új építkezések és projektek elindítását csak azért, hogy elmondhassa róluk, hogy a saját kezdeményezései. Nem kell politikai szakértőnek lenni ahhoz, hogy kijelentéseiből levonjuk a következtetést: nem igazán áll a helyzet magaslatán. Mi több, jelölése egyfajta kényszerhelyzet, amelybe elsősorban a PSD taszította az államelnököt, és tegyük hozzá, az országot is az AUR-ral együtt. Veszélyes játék ez mindannyiunk számára. A PSD nemcsak privilégiumait veszítette el az alig több mint 10 hónapja regnáló Bolojan-kormány intézkedéseivel, hanem szavazótábora is csökkent, így számára kapóra jöttek a kormány megszorító intézkedései, hiszen előállhatott a populista baloldali retorikával, amelyet örömmel támogatnak a kormányzásból kimaradt extrém nacionalisták, akik viszont ebben látnak felemelkedést ahhoz, hogy a következő választásokkor biztos nyerők legyenek. A gond az, hogy a kormányváltás, -válság nem oldja meg a gazdasági kérdéseket, sőt elmélyíti azokat. A Tomac-féle kormány férckormány, és bár a megbízott kormányfő hangsúlyozza, hogy folytatja a Bolojan-kormány intézkedéseit, erre nincs garancia. Talán azért sincs, mert a PSD a háttérből irányíthatja majd a „technokratákat”. És itt van egy másik gond „a technokrata kormánnyal”, ugyanis egy párt vagy koalíció által megalakított kormány politikailag is felelősséget vállal a kormányprogram kivitelezéséért. Nemcsak központi, hanem helyi szinten is. Ezért van az, hogy a politikai egyezség szerint a pártok a minisztériumok államtitkáraitól a prefekturákig, illetve a dekoncentrált intézményekig az általuk ajánlott szakembereket helyezik funkcióba. Ideális esetben természetesen a funkcióba kerültek szakmai tudását, hozzáértését is garantálva. Bármennyire megszorító intézkedéseket hozott a Bolojan-féle kormány, szükség lett volna fenntartani, továbbvinni azt a vonalat, mert a politikai stabilitás gazdasági biztonságot is jelent mind a köz-, mind a magánszférában. És erre most geopolitikailag is nagy szüksége van az országnak. Valószínű, hogy a Bolojan-kormányt megbuktatók érdekét szolgáló lépés szerint Eugen Tomac csupán egy „paraszt” a nagypolitikai sakkjátszmában. A jövőre nézve az a gond, hogy a mattot az ország lakossága is megérzi, és akkor lehet, hogy újra kell rendezni a sakktáblát. De ez az a megoldás (előrehozott választások), ami senkinek nem lesz jó… Meglátjuk.

Tehermentesítik a forgalmat a kórházak környékén

Új összekötő utca épül Marosvásárhely és Marosszentgyörgy között

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal a közelmúltban egyszerűsített közbeszerzési eljárást indított A Gheorghe Marinescu utca meghosszabbítása a Stejarului utcáig nevű projekt kivitelezésére. A beruházás becsült összértéke meghaladja a 12 millió lejt.

Szeredai Vivien

Az erdő alatt halad majd az út — Fotók: Nagy Tibor

A www.licitatiapublica.ro honlapon közzétett adatok szerint a projekt a Maros Megyei Sürgősségi Klinikai Kórház környékének átfogó fejlesztési terveibe illeszkedik. Erre különösen a jelenleg épülő és bővülő részlegek körüli rendszeres forgalmi dugók miatt van szükség. Az érintett intézmények közé tartozik a Szív- és Érrendszeri és Transzplantációs Intézet új szárnya, a Súlyos Égési Sérültek Központja, az intenzív újszülöttosztály új épülete, valamint a rohammentő szolgálat (SMURD) bejárata.

Borsos Csaba, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal sajtószóvivője lapunknak elmondta: a projektre azért van szükség, hogy folyamatosabbá tegyék a haladást a Gheorghe Marinescu utca környékén. Céljuk, hogy hatékonyabb közúti összeköttetést hozzanak létre Marosszentgyörgy, a Kornisa sétány, a Marinescu utca, valamint a megyei kórház között. Emellett az új útszakasz megkönnyíti majd a mentőautók és a beavatkozó járművek eljutását a kórházhoz és a közeli lakóövezetekhez.

A beruházás keretében a Gheorghe Marinescu utcát mintegy 808 méteren hosszabbítják meg, teljesen modernizálva az infrastruktúrát. A munkálatok során új úttestet építenek ki, amelynek mindkét oldalán járdák és kerékpárutak kapnak helyet. Kialakítanak továbbá egy körforgalmat, modern közvilágítási rendszert, esővízgyűjtő és -elvezető hálózatot, valamint a mentőknek szánt külön bekötőutat. Ahol a terep adottságai lehetővé teszik, parkolóhelyeket is létesítenek.

A projekt becsült összköltsége héával együtt körülbelül 12,09 millió lej (héa nélkül 10,17 millió lej). Ebből az összegből a tényleges építési és szerelési munkák héával együtt mintegy 10,26 millió lejt tesznek ki.

A szerződés teljes időtartama 14 hónap, amelyből a kivitelezésre 8 hónap áll rendelkezésre. A polgármesteri hivatal tájékoztatása szerint a projekt műszaki dokumentációja – a megvalósíthatósági tanulmány és a műszaki terv – már korábban elkészült. Az ajánlatok benyújtási határideje június 9-én járt le, a beérkezett pályázatokat pedig június 10-én bontották fel. Jelenleg a dokumentumok ellenőrzése és a műszaki ajánlatok értékelése zajlik, amelyet a pénzügyi ajánlatok vizsgálata követ majd. A munkálatok megkezdésére vonatkozó utasítást az eljárás lezárása és a szerződés aláírása után adják ki.

Közel 370 diák ballagott Szászrégenben

Június első hetében a megye számos településéhez hasonlóan Szászrégenben is elballagtak a végzős diákok. A város két neves líceumában mintegy 65 magyar diáknak szólt utoljára a csengő.

Szászrégenben mindössze két olyan líceum van, ahol a fiatalok magyar tagozaton is tanulhatnak. Nagy Imre László, a Lucian Blaga Elméleti Líceum aligazgatója lapunknak elmondta, hogy idén 181 diák végzett az iskolában, közülük 39 magyar tagozaton. Kiemelte, hogy a társadalomtudomány és filológia szakot végzők elsősorban a humán szakokon szeretnének továbbtanulni, míg a turisztika szakosok inkább a reál beállítottságú egyetemi képzéseket részesítik előnyben. Hangsúlyozta, hogy vannak olyan diákok is, akik érettségi után nem tanulnak tovább, hanem az elvégzett szakuknak megfelelően megpróbálnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon.

A Petru Maior Szakképző Líceumban 183 diák ballagott el, 26-an magyar tagozatról. Gorbai Mária elmondta, hogy a hét végzős osztályból mindössze egy matematika-informatika/természettudomány szak volt magyar nyelvű. Kiemelte, hogy a diákok közül sokan választják egyetemen az orvosi vagy mérnöki képzéseket, illetve az informatikát vagy a jogot, de olyan is akad, aki érettségi után rendőriskolába jelentkezik, vagy humán szakirányban folytatja tanulmányait. *(sz. v.)*

Ballagás a Lucian Blaga Elméleti Líceumban — Fotó: Márk Endre Facebook-oldala

Költészeti díjak

Június 11-én kihirdették az idén a görögországi Platamonaszon tartott költészeti versengés győzteseit. A Romániai Írók Szövetsége szervezte eseményen két hattagú „csapat” vett részt: a Maros, illetve a Konstanca–Galac megyei fiókok képviselői. A „csapatmérkőzést” a Maros megyeiek (André Ferenc, Demény Péter, Lövétei Lázár László, Eugen Nistor, Szonda Szabolcs) nyerték. Egyéniben André Ferenc, illetve Amelia Stănescu nyert Babérkoszorú Díjat, a héttagú zsűri különdíját Amelia Simona Constantin, illetve Demény Péter kapta.

A zsűriben Varujan Vosganian, a Romániai Írók Szövetségének elnöke, Angelo Mitchievici, a szövetség alelnöke, Gabriel Chifu, a szövetség titkára, Horia Gârbea, a bukaresti költők szakosztályának elnöke, Nicolae Prelipceanu, a Viața Românească folyóirat főszerkesztője (elnök), Vasile Spiridon és Adrian Alui Gheorghe költő, a Conta folyóirat igazgatója foglalt helyet. (*D. P.*)

Fennakadást okozott az útfelújítás

(Folytatás az 1. oldalról)

képtörténetének felhasználásával). Szemléltetés céljából csatolunk néhány, a burkolat felbontásának megkezdése előtt készített fényképet.

– Mennyibe kerülnek ezek a munkálatok?

– A beruházás teljes értéke jelenleg nem közölhető pontosan. A végleges költséget a munkálatok befejezését követően számítják ki és közlik, mivel a kopóréteg marása után feltárt szerkezeti károsodások függvényében kerül meghatározásra a szükséges beavatkozások pontos volumene.

– Pontosan mekkora hosszúságú az a szakasz, amelyen jelenleg dolgoznak?

– A felújítás alatt álló utcaszakasz hossza 330 méter.

– Miért nem vártak még néhány napot, amíg a diákok nyári szünetet kapnak, és a forgalom elviselhetővé válik? Ki adta ki a munkálatok megkezdésére vonatkozó utasítást? Az első munkanapon a déli órákban a Szabadi úton végeláthatatlan autósor alakult ki.

– A munkakezdési utasítást a Közterület-kezelő Igazgatóság (ADP) útjavítási szolgálata adta ki. A munkálatokat azért nem halasztották az iskolai szünet idejére, mivel az első napok megfigyelései azt mutatták, hogy nem okoznak jelentős forgalmi problémákat, a közlekedés megfelelő körülmények között zajlott.

– Mi indokolja az erre a 330 méteres szakaszra becsült egy hónapos kivitelezési időt, amely első látásra túlzónak tűnik, figyelembe véve a helyszínen dolgozó gépek számát és a korszerű technológiát?

– Bár a géppark mozgósítása és az alkalmazott technológia korszerű, az egy hónapos határidőt a munkálatok összetettsége indokolja. Az aszfaltozással párhuzamosan a szegélyeket is kicserélik. Továbbá a forgalmi torlódások elkerülése érdekében a közúti forgalmat nem zárták le teljesen, ezért a munkálatok forgalom mellett, fokozott nehézségi körülmények között és részleges korlátozások mellett zajlanak. Mindez körültekintő munkatempót tesz szükségessé a közlekedés valamennyi résztvevőjének biztonsága érdekében – tájékoztatott a Közterület-kezelő Igazgatóság vezetősége.

Fotó: Nagy Tibor

SZERKESZTI: **BENEDEK ISTVÁN**

Trianon árnyéka

Benedek István

Százhat éve, 1920. június 4-én Magyarország képviselői aláírták a trianoni békeszerződést a versailles-i Nagy-Trianon palotában. Ez a dátum a magyar történelmi emlékezetben máig különleges helyet foglal el. 2010-ben az Országgyűlés június 4-ét a nemzeti összetartozás napjává nyilvánította. Így Trianon emlékezete nemcsak történelmi veszteségként, hanem a határokon átívelő magyar közösségi összetartozás jelképeként is része lett a hivatalos magyar emlékezetpolitikának.

A nemzetközi háttér

Mire Magyarország aláírta a szerződést, a világ már nagyrészt rendeződött körülötte. Trianon nem a szétesés kezdete volt, hanem annak nemzetközi jogi lezárása. A történelmi Magyarország nem egyetlen napon omlott össze. A folyamat már az első világháború végén elindult, amikor az Osztrák–Magyar Monarchia katonailag vereséget szenvedett, politikailag pedig széthullott.

1918 őszére a Monarchia népei már saját jövőjüket szervezték. Ez nem hirtelen fordulat volt, hanem egy régóta formálódó válság beérése. Az Osztrák–Magyar Monarchia soknemzetiségű birodalom volt: tizenegy nagyobb nemzetinyelvi közösség élt benne, köztük németek, magyarok, csehek, szlovákok, lengyelek, rutének, románok, horvátok, szerbek, szlovének és olaszok. A 19. század folyamán egyre erősebbé váltak azok a nemzeti mozgalmak, amelyek nagyobb önállóságot, saját nyelvi és politikai jogokat követeltek. Az 1867-es kiegyezés Ausztria és Magyarország között teremtett új rendet, de sok más nép úgy érezte, kimaradt ebből az alkuból.

A világháború végére a birodalom már nem tudta kezelni ezeket a feszültségeket. A hadsereg kimerült, a hátország éhezett, a társadalom belefáradt a háborúba, a központi hatalom tekintélye gyakorlatilag megszűnt. Amikor 1918 őszén nyilvánvalóvá vált a vereség, a nemzetiségi vezetők gyorsan léptek. A cseh és szlovák politikusok Csehszlovákia létrehozásán dolgoztak, a délszlávok a közös délszláv állam felé fordultak, a román vezetők pedig Erdély Romániával való egyesülését tűzték ki célul.

Ezekre a törekvésekre adott válaszként IV. Károly 1918 októberében még megpróbált elejébe menni a nemzetiségi követeléseknek. Az október 16-án kiadott, népekhez szóló kiáltvány nagyobb önállóságot ígért a birodalom nemzetiségeinek, de a terv már túl későn érkezett, és a Magyar Királyság területi egységét nem bontotta volna meg. A nemzetiségi mozgalmak addigra többnyire nem reformígéretekre vártak, hanem már saját állami jövőjüket szervezték.

Magyarország helyzetét tovább rontotta, hogy 1918 és 1919 között maga a magyar állam is súlyos válságba került. Az őszirózsás forradalom után Károlyi Mihály kormánya békét, demokratikus átalakulást és nemzetiségi megegyezést ígért, de közben a hadsereg szétesett, az ország határvidékein pedig a szomszédos nemzeti mozgalmak és hadseregek kész tényeket teremtettek. A kormánynak egyszerre kellett volna újjászervezni az államot, kezelnie a gazdasági válságot, tárgyalnia a győztesekkel, és megvédenie az ország területi egységét. Ez a lehetetlennel határos feladat volt.

1919 márciusában Károlyi rendszere megbukott, és március 21-én létrejött a Tanácsköztársaság. Ez a nyugati hatalmak szemében még tovább rontotta Magyarország megítélését, mert a bolsevik forradalomtól tartó Európában Magyarország kiszámíthatatlan, forradalmi országnak tűnt.

Egy olyan nemzetközi légkörben, amikor a győztes hatalmak oldaláról eleve nem volt nagy kompromisszumkészség a vesztesekkel szemben, ez különösen gyengítette Magyarország helyzetét. 1919-ben az országban időnként nem is egyetlen hatalmi központ működött. Miközben Budapesten a Tanácsköztársaság kormánya próbálta irányítani az országot, az ellenforradalmi erők Aradon, majd Szegeden ellenkormányt szerveztek. Vagyis ugyanabban az időben, amikor Párizsban már zajlott a békefolyamat, Magyarországon még az sem volt egyértelmű, ki képviseli tartósan és nemzetközileg elfogadható módon az országot. A győztes hatalmak szemében Magyarország nem rendezett, kiszámítható állam, hanem belső hatalmi harcokkal terhelt, vesztes ország volt.

A Tanácsköztársaság 1919 augusztusában bekövetkezett bukása után román megszállás és politikai bizonytalanság következett. Így amikor Magyarország végül 1920 elején érdemben megjelenhetett a békekonferencián, esélye sem volt erős tárgyalófélként fellépni abban a folyamatban, amely az első világháború után újrarajzolta Európa térképét.

A későn érkező Magyarország

A magyar békedelegáció 1920 elején jutott el oda, hogy érdemben megszólalhasson a békekonferencián. Addigra azonban nemcsak a Magyarországot érintő döntések nagy része született meg, hanem a versailles-i békerendszer fő szerkezete is lényegében kialakult. Németország, Ausztria és Bulgária békéjét már megkötötték, az Osztrák–Magyar Monarchia helyén létrejövő új államok nemzetközi helyzete pedig nagyrészt rendezett volt. Mire Magyarország az asztalhoz került, az új közép-európai rend fő vonalai érdemben már nem nyitott kérdések, hanem végrehajtandó döntések voltak.

Ezt a helyzetet az is előkészítette, hogy az antant már a háború alatt területi ígéretekkel vont be, vagy tartott maga mellett szövetségeseket. Románia 1916-ban többek között Erdély, a Partium és a Bánság megszerzésének reményében lépett be a háborúba az antant oldalán. Olaszországot is területi ígéretek segítették át az antant táborába: az 1915-ös londoni egyezményben olyan osztrák fennhatóság alatt álló területeket ígértek neki, amelyek megszerzése eleve a Monarchia rovására történt volna.

Ez nem azt jelenti, hogy a világháború kezdetén már minden részletében készen állt volna a Monarchia felszámolásának terve. A háború elején a nagyhatalmak elképzelései még változtak, és sokáig az sem volt teljesen egyértelmű, hogy a birodalomnak végleg el kell tűnnie Európa térképéről. De a háború előrehaladtával az antant politikája egyre inkább abba az irányba fordult, hogy a Monarchia helyén új vagy megerősített nemzeti államok jöjjenek létre. A román, olasz, cseh, délszláv és más nemzeti törekvések így nem egyszerűen a békekonferencián jelentek meg először. Már a háború éveiben diplomáciai ígéretek, emigráns politikai mozgalmak és katonai számítások kapcsolódtak hozzájuk.

Apponyi Albert híres beszéde ezért olyan helyzetben hangzott el, amelyben a magyar érveknek már nagyon szűk mozgásterük volt. A magyar fél több szempontot is felhozott: a történelmi Magyarország gazdasági egységét, a magyar többségű területek megtartását, népszavazások kiírását, a magyar kisebbségek védelmét és a Kárpát-medence földrajzi összetartozását.

Ezek az érvek azonban olyan helyzetben kerültek az asztalra, amikor a másik oldalon már kész politikai tervek, korábbi nemzetközi ígéretek és katonai tények álltak. A szomszédos államoknak voltak kapcsolataik a győztes hatalmakkal, volt saját diplomáciájuk, és sok esetben már jelen voltak azokon a területeken, amelyeket meg akartak szerezni. Magyarország ezzel szemben háborúvesztes, belső válságokból éppen kilábaló országként próbálta megvédeni álláspontját.

Magyarország tehát valójában nem egy nyitott tárgyalásra érkezett. Inkább egy olyan békerendszer utólagos magyar meghallgatására, amelynek alapjai addigra már megszilárdultak. A magyar delegáció érvelhetett, tiltakozhatott, történelmi, gazdasági vagy etnikai szempontokat sorolhatott fel, de a döntések irányát már esélye sem volt megváltoztatni. (*folytatjuk*)

Illusztráció: a szétdarabolt Magyarország az antant békejavaslata alapján. Tervezte Kogutowicz Károly, Budapest, Magyar Földrajzi Intézet Rt., 1920

Forrás: https://fszekweb.wixsite.com/trianon100/terkepek

A természet kalendáriuma (DCCXXV.)

Kiss Székely Zoltán

Kilenc perccel nyolc óra múlt,
kigyúlt a víz alatt a tűz
és sűrübb lett a parti fűz,
hogy az árnyék közészorúlt.

Az este jő s a Tisza csak
locsog a nagy tutajjal itt,
mert úszni véle rest s akit
figyelget: a bujdosó nap

búvik magas füvek között,
pihen a lejtős földeken,
majd szerteszáll és hirtelen
sötétebb lesz az út fölött.

Híven tüntet két pipacs, nem
bánja, hogy őket látni még (...)

Pontos vers az alkonyatról, a júniusi estről. 1934-ben írta e sorokat **Radnóti Miklós**.

Kedves Olvasóm! Mivel múlt alkalomról még maradt némi a pipacsos meséből, ezzel folytatom.

Ugyan egyes európai régiók gabonavetéseiben e vadvirágnak herbicidrezisztens biotípusai is kialakultak az utóbbi két évtizedben, a hazai populációk vegyszeres gyérítése a kalászosokban nem okoz gondot. Ezért jobbára olyan területekre szorult vissza, mint például a szántószegélyek vagy az útszélek, amelyeken kisebb a herbicidterhelés. Nem lett veszélyeztetett faj, mert magjai akár évtizedekig is megőrizhetik csíraképességüket. Szabályozása nálunk leginkább a gyógyszeripari vagy étkezési célokra termesztett mákkultúrákban ütközhet nehézségekbe. A mákban engedélyezett gyomirtó szereket a pipacs is elviseli. (A növényvédő szerektől mentes élőhelyszigetek az ezredforduló tájékán még a ritka gyomnövények legféltettebb menedékhelyeinek számítottak.)

Pipacsot éget a kövér határra
A lángoló magyar nyár tűzvarázsa.

A Tisza szinte forr, mint néma katlan,
Mit izzó part ölelget lankadatlan.

Selyem felhői sápadt türkiz égnek,
Bolyongó vágyak mély tüzében égnek.

S a végtelen mezőkön szőke fényben
Kazlak hevülnek tikkatag kövéren (...)

Juhász Gyula ***Magyar nyár*** című versében ír így 1918-ban. Folytatom, Juhász Gyulát idézve, a Tiszánál:

A nevető nap fényes melegében
Tiszavirágok szürkülnek a szélben;
Szőke víz árja szeretőn néz rájok.
Tiszavirágok, hej, tiszavirágok!

Övék a mának édes, röpke násza,
A pillanatnak gyönyörujjongása.
Szeretve hagyják itt e szép világot.
Tiszavirágok, hej, tiszavirágok!

Nekem is szólt a gerlekacagás már,
Tavaszi mámor engem is megszállt már,
De szívem gyáván, bambán félreállott,
Tiszavirágok, hej, tiszavirágok!

Juhász Gyula ***Efemeridák***jának címe különös. Az állatrendszertanban a kérészfélék családjának tudományos latin neve ez. A görög ephémerosz egynapit, múlékonyat jelent. Európa egyik legkülönlegesebb természeti jelensége a Tiszán zajló kérészrajzás. Amikor a folyó medrében több éven át fejlődő lárvák egyszerre, tömegesen kelnek ki, majd néhány órás rövid imágólétük során párosodnak, és lerakják petéiket a vízbe. A tiszavirágzás – *a tiszavirág (Palingenia longicauda)* látványos rajzása – 2026-ban is várhatóan sokakat vonz majd. Néhány napig tart, és pontos időpontját nem lehet hetekkel előre meghatározni, ugyanis az időjárás, a víz hőmérséklete és a vízállás is befolyásolja. S maga a virágzás mint egy lassú hullám vonul le a Tiszán, a kárpátaljai határtól a szerb határig. Korábbi évek tapasztalatai alapján nagy valószínűséggel június közepe körül számíthatunk erre a látványra. A tiszavirágzás nemcsak természeti kuriózum, hanem ökológiai szempontból is fontos jelenség. A kérészek jelenléte a víz tisztaságát jelzi: lárváik csak jó minőségű, oxigéndús vízben képesek fejlődni. Ezért a rajzás egyben annak is bizonyítéka, hogy a Tisza adott szakaszán megfelelőek az élővilág feltételei. (Mondom: az élővilágban, más vonatkozásokban...)

1882. június 12-én született Aradon **Austerweil Géza** vegyészmérnök. Angliában **Herbert Spencer**nél hallgatott filozófiát, utána tanársegéd a zürichi műegyetemen, közben műszaki doktor lett. Első munkahelye 1910-ben Párizsban, a ***Pasteur Intézet***ben volt, majd számos francia cég laboratóriumát vezette. Főleg szerves kémiai (borneol, thymol, acetilcellulóz, szerves savak, észterek, műanyagok előállítása) kutatásokat folytatott. Kevesen tudják viszont, hogy még 1914-ben megjelent ***Alkalmazott kémia a repülésben*** című dolgozatában a kémia történetében először mutatott rá a nem éghető, levegőnél könnyebb héliummal töltött léggömbök lehetőségére. Ezt a dolgozatát érdekes módon (?) számontartják az amerikai vegyésztörténetben, ahol német tudósként szerepel. A magyar tudománytörténetben csak annyi szerepel róla, hogy *„egy magyar repülő-szabadalom, az első »láthatatlan repülőgép« létrejöttében is oroszlánrészt vállalt”*. Az I. világháború kitörésekor hazajött, bevonult, és súlyosan megsebesült. Felépülése után előbb Bécsben a hadügyminisztériumban teljesített szolgálatot, ahol sellakot és gyantát állított elő saját találmányú, olcsó módszerekkel. Ezután Boszniába vezérelték, ott sikerült szilvamagból zsiradékot kivonnia. A háború után ismét Franciaországban telepedett le. A ’30-as években az ioncserélő anyagokkal és tulajdonságaikkal foglalkozott. A II. világháború idején részt vett a francia ellenállási mozgalomban, amiért kitüntetést kapott. A háború után **Fréderic Joliot-Curie** munkatársa lett, s az uránizotópok szétválasztásával foglalkozott.

Kulcsár Béla: Erdő, 1968

1928. június 15-én született Aradon, és 85 évvel később, 2013. június 17-én Pécsett hunyt el **Rácz Gábor** gyógyszerész, botanikus – ilyen minőségben a ***Román Tudományos Akadémia*** által kinevezett őre volt a *Szent-Anna tó – Mohos tőzegláp* természetvédelmi területnek –, a ***Román Orvostudományi Akadémia*** és a ***Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Akadémia*** tagja, az ***OGYI*** Gyógyszertudományi Karának hosszú éveken keresztül dékánja, a ***Pécsi Orvostudományi Egyetem*** vendégtanára. A kolozsvári ***Bolyai Tudományegyetem***en szerzett gyógyszerészi oklevelet. Egyetemi oktatóként 40 évig az 1948-ban létesült ***Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézetben*** **Páter Béla** és **Kopp Elemér** úttörő gyógynövénykutatásait folytatta. 1968-ban nevezték ki tanszékvezető egyetemi tanárnak a Farmakognóziai Tanszék élére. Rácz Gábor feleségével, **Rácz-Kotilla Erzsébet**tel 1991-ben, nyugdíjba vonulásukat követően települtek át Pécsre, miután díjtalan vendégtanári meghívást kaptak a Pécsi Orvostudományi Egyetemre. Emellett szerte az országban az orvos- és gyógyszerész-továbbképző előadások mellett botanika tárgyú előadásokat is tartott. (Egy ilyen előadásán találkoztam utoljára vele a ’90-es évek végén a budapesti *Kossuth Klub*ban, ahol felelevenítettük azt is, hogy 1982-ben, mivel az idő sürgetett, s így nem tudtam **Csűrös István** botanikaprofesszoromhoz eljuttatni Kolozsvárra első botanikai szakcikkem herbáriumi bizonyító anyagát a világ legkisebb, akkor több mint fél évszázada a Kárpát-medencéből kihaltnak vélt orchideafajának, a *puhafű*nek *(Hammarbya paludosa)* újrafelfedezéséről a Faragói-tavon, revideálta első botanikai szakcikkemet és a herbáriumi anyagomat.) Rácz Gábor Magyarországon is bekapcsolódott a gyógyszerészeti kutatásba: részt vett a ***Béres Rt.*** által támogatott termékfejlesztési munkában, de a keszthelyi ***EGYM European Vital Center***rel is volt kutatási és termékfejlesztési kapcsolata. Folytatva a Marosvásárhelyen kialakult külföldi kapcsolatokat, neves európai kutatókkal ápolt munkakapcsolatot. Mintegy félezer közleményét és könyveit külföldön is idézik. Cikkei nemzetközileg is elismert folyóiratokban is megjelentek. Romániában alapító tagja az ***Erdélyi Múzeum-Egyesület***nek. Sírja a pécsi temetőkertben található.

Az erdő sűrűjében a színek ragyogását egyre-másra felváltja az ágak szinte buja egymásba kapaszkodása, amely csak csínján engedi át magán a tompuló fényeket. Mint a Marosvásárhelyen 1976. június 18-án elhunyt **Kulcsár Béla** képzőművész 1968-ban született ***Erdő*** című vásznán. Nagyhatású szobrai mellett e kép fájdalmas zártsága egy elmúlt kor gyötrelmeiről üzen. Kulcsár 1975-ben megnyerte az 1848-as székely nemzetgyűlés színhelyén, Agyagfalván felállítandó emlékmű országos pályázatát. Ennek munkálatai közepette érte a halálos szívroham. Az emlékművet tervei szerint **Hunyadi László** és **Kiss Levente** szobrászművészek készítették el 1980-ban.

A szobrásszal szállt vitába az 1938. június 18-án született **Czegő Zoltán**.

A fák a földet markolják mindig
karcsú ágaik
százsíkú lomb mögé bújnak

Ha valaki fában az felé törő
sudárt dicséri
tanúnak hívják a madarak hangját
a földre pergetik
a szomorú védőbeszédet

Mikor a percnyi parazsú gizgazok
október végén
füstcsóváikkal az eget pamacsolják
az én fáim álmukban
felszökő lángú máglyákban égnek

Idén április végén, rég megtérve szülőföldjére, 88 évesen felszökött az ő lángja is a csillagok közé. Álljon itt hát mai búcsúzóul ***Ünnepem éneke*** című verse – 1974-ben írta – csonkítatlanul...

Ez a nép, mely azt is számonkéri,
milyen fényűek a hulló csillagok –

ez a föld, mely lábnyomom faggatja:
miért másutt és mért nem itt vagyok –

ez a friss szellőjű, sokvirágú nyár,
mely – úgy tűnik – immár hervadhatatlan –

ez az őzléptű, virágleheletű lány,
ki önmagát siratja, ha magamra maradtam –

ez a gyertyánfaerdő, mely sokszor megpróbált már,
s az éjszaka is, mely rám mordul, ha félek –

megtart, ha megtartom, saját képére formál –
hát riadnom, vesztenem – menthetetlen vétek!

Maradok kiváló tisztelettel.
Kelt 2026-ban, június közepén

Pipacsot éget a nyár tűzvarázsa

Épített örökségünk

Az idő lenyomatai – történelem a város alatt

(Folytatás múlt pénteki lapszámunkból)

Kevés olyan város van a Partiumban, amelynek múltja annyira összefonódott volna a történelem viharaival, mint Szatmárnémeti. A mai utcák, terek és épületek alatt évszázadok emlékezete húzódik meg: egykori várfalak, középkori települések nyomai, nemesi családok történetei és olyan épített örökség, amely túlélte a háborúkat, a pusztításokat és az idő múlását is. Szatmár múltja nem csupán történelemkönyvek lapjain él tovább, hanem a város régi házainak falaiban, templomainak tornyaiban és azokban a legendákban is, amelyeket generációk adtak tovább egymásnak. A hajdani szatmári vár egykor stratégiai jelentőségű erődítmény volt, amelyet már a honfoglalás korának krónikái is megemlítenek. A történészek szerint a vár a mai belváros területén állhatott, és évszázadokon át meghatározó szerepet töltött be a vidék életében. Falai között katonák, fejedelmek, követek és uralkodók fordultak meg, miközben körülötte lassan kialakult az a város, amelyből később Szatmárnémeti lett. Bár maga a vár mára eltűnt, emléke még mindig ott él a város történelmi tudatában. A régi Szatmár épületei különös módon őrzik az elmúlt korok hangulatát. Egy-egy megkopott homlokzat, díszes erkély vagy százéves kapu mögött egész korszakok rejtőznek.

Nagy-Bodó Tibor

A város templomai, polgárházai és középületei nemcsak építészeti értéket képviselnek, hanem arról is mesélnek, hogyan élt itt egykor magyar, sváb, román és zsidó közösség együtt, közösen alakítva a város arculatát és szellemiségét. Az épített örökség azonban nem csupán a múltról szól. Ezek az épületek identitást adnak egy közösségnek, kapcsolatot teremtenek múlt és jelen között, és emlékeztetnek arra, hogy egy város igazi értéke nemcsak a modern fejlődésben, hanem történelmének megőrzésében is rejlik. Minden régi ház, megmaradt falrész vagy felújított műemlék egy darab abból az örökségből, amelyet elődeink hagytak ránk. Szatmár régi vára ma már nem látható, de története tovább él a városban. És amíg vannak emberek, akik fontosnak tartják múltunk emlékeit, addig a régi Szatmár sem tűnik el végleg az idő sodrásában.

A 19. században Szatmárnémeti épületeinek harmada fából épült, jellemzően zsindely- vagy szalmatetővel, emiatt kulcsfontosságúvá vált a tűzvédelem.

A céhek kötelezettségei közé tartozott a tűzoltó eszközökről való gondoskodás és a tűzoltásban való részvétel, de a városi polgárok önkéntes tűzoltóegyletet is alapítottak.

A tűzoltók először templomtornyokból, majd a városháza tornyából – a Pannónia szálló helyén – figyelték a települést, a torony 1900-ban történt lebontása után pedig a székesegyház tornyából.

A tűzoltótornyot 1903 és 1904 között Meszlényi Gyula püspök építtette Dittler Ferenc tervei alapján Vajnai Lajos építőmesterrel, 20 ezer aranykorona költséggel, és a városnak ajándékozta a püspökség megalapításának centenáriuma alkalmából.

A tűzvédelmi célokat szolgáló épület felső szintjén körbefutó erkélyről a Szatmári-síkságon épült város teljes egészében belátható volt.

Ünnepélyes felavatására szeptember 25-én került sor, többek között tűzoltó-bemutatóval és a város történetének első utcabáljával. A tűzoltóság a torony közelében építtette fel laktanyáját 1906-ban.

A technika fejlődésével a torony elveszíti funkcióját

A két világháború között a technika fejlődésével, a telefon megjelenésével a torony elveszítette funkcióját, és az 1960-as évek végéig nem is hasznosították. Ekkor a belügyminisztérium antennákat helyezett el a tetején. Az 1989-es romániai forradalom után ismét funkció nélkül maradt, állapota ekkorra már leromlott.

Felújítás látványosságként

2005-ben mintegy 250 ezer lejes költséggel felújították, és megnyílt a látogatók előtt.

A felújítás során a második világháborús lövésnyomokat szándékosan megőrizték, a torony oldalán eredetileg elhelyezett táblákat azonban csak részleges felirattal pótolták.

A műszaki átadásra 2009-ben került sor.

Ugyanebben az évben – a Szent Egyed közösség kezdeményezésére – a polgármesteri hivatal támogatásával a város csatlakozott a Városok az életért – városok a halálbüntetés ellen nevű nemzetközi kezdeményezéshez, amelynek jeléül a tűzoltótornyot november 30-án zöld színnel világították ki.

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése

„…Városunktól csak háromszázötven kilométeres légvonalban élte nyugodt napjait egy volt falucska a Duna-hát vidékén, a Kiskunság délnyugati peremén, amelyet ma Szakmár községként jegyeznek…” Egy 1299-es szekszárdi apátsági levélben még Zothmár, néhol Zakmár esetleg Zathmár névalakban emlegették a későbbi érsekséghez tartozó, magas ártéren fekvő település birtokait.

Mint a mi Szamos menti Szatmárunk esetében, ezen a tájékon is a lakosság folytonos megmaradásának talán egyik alapfeltétele lehetett a kisebb-nagyobb folyóerek, szigetközök és vízhátak sűrű váltakozása, biztos menekülőhelyek megléte még a vészesebb időkben.

Talán ahogyan a Szatmár várbeliek sem gondolhattak egy ilyen névazonosságú terület létezéséről, éppen úgy a Kalocsa várát kiszolgáló Szakmár településbéli várjobbágyok sem. Mennyire furcsa egy volt meseország településeinek azonos nevű kialakulása.

Szatmárnémeti múltja halhatatlan

Partium legjelentősebb kővárának szétrombolása és elhordása után a megmaradt várárkok feltöltése és a volt váron kívüli építkezésekkel kezdték kialakítani a város, Szatmárnémeti arculatát.

Mivel eredetileg a várfal tövében működő vásár és annak piactere volt a mai főtér elődje, elképzelhetően belelátjuk ebbe a kezdeti időkbe a volt bódék és sátrak sokasága melletti italkiszolgáló és egynéhány lakóépület képét.

E kezdetleges, akkor még poros, sáros tér fejlődésében jelentett irányváltást a város első tornyos épületének, az első városházának megépítése. Ebben működött az első városi tanács, valamint a törvényszék.

Miután kinőtte magát a közrendek helyi intézése, 1889-ben újabb épület létrehozására tettek voksot a város elöljárói. Ez a püspöki palota mellé épített egyemeletes tömb az 1970-es árvízig látta el feladatát.

Közben a volt Tornyos ház, azaz az első városháza helyére került a város legszebb szecessziós épülete, a ma is álló Pannónia szálló. A főtéren lévő városi tulajdonú telkek kihasználtsága felértékelődött, így történhetett, hogy az említett új városháza előtt, ugyanazon a telken éppen a negyvennyolcas forradalom elsöprő hírére adták át az első kőszínházat, és tartották meg a díszelőadást. Korábban a helyi és vendégszereplő művésztársulatokat nyáron a különböző városi kertekben felállított színpadon, hűvösebb és esős időkben meg a Jeney-színben, a Csizmadiaszínben vagy a város első emeletes épületében, a Zöldfa vendéglő nagytermében fogadták.

Így nézett ki egy kultúrát kedvelő polgári közösség…

Feljegyezték, hogy már 1790-ben nagy sikerű komédiát mutattak be az akkori színházkedvelőknek, amely *„…nagy örömöt okozott a város népének sok bajai között, mikor Móricz János direktor komédia-játszó társasága, mely három tagból állott, a primadonnája a direktor úr hütöstársa Lengyel Mária vala. Ez volt Szatmár városában az első színtársulat, s július 8., 10. és 13.dik napján tartotta előadásait…”*

Az első színház új társulatának első igazgatója az a Molnár György volt, aki később a budai Népszínházat alakította meg, és felfedezettjei között találtuk Blaha Lujzát és Jászai Marit is. Későbbi jeles direktorai között találjuk a majdani székesfővárosi Nemzeti Színház híres vezető színészét, Szigligeti Edét.

A pezsgő színházi élet kinőtte a korábbi, első színház épületét, újat építettek, amelyet 1891-ben adtak át, és a mai napig ez a város kétnyelvű társulatainak székhelye. Hát így nézett ki egy kultúrát kedvelő polgári közösség, egy zárt magyar életterű városka szeretetreméltó élete.

A mai főtéren húzódott át a nagy nehézségekkel kiszárított Szamos holtága, meg ide lógott be a várárok egyik nagyobb része is. Ezek feltöltése után már a városiasodás minden reménye adott volt egy esztétikusabban rendezett központ kialakításában.

A szabályos négyzet alaprajzú, több utca betorkollásával szabdalt oldalai hosszában egy- és többemeletes épületsorok füzére emeli nagyvárosias rangúvá a régi piacteret, a mai főteret. A középen parkosított, szökőkúttal díszített területet 2024-re teljesen átalakították, kiszorítva a járműforgalmat a főtérről, igazi sétálóutcává és kerékpáros paradicsommá varázsolva.

Már nem a villamos csilingel a megyeközpont főutcáin…

A „békeidőkben” megvolt Szatmárnémetiben minden elképzelhető iparág, kis- és nagykereskedés, malmok, villamos, rendezett parkok, karbantartott közkutak, felekezeti és állami iskolák, kórházak, bank-, posta- és adóhivatal, közfürdő, villanytelep, csendőr- és tűzoltólaktanyák, kiépített közműhálózat, hidak – minden, ami egy szabad és jól működő város fenntartásához szükséges.

A kialakult régi központ ellenoldalán, a már szabályozott Szamos déli oldalán elhelyezkedő hídon túli postakerti vagy hóstánci rész bekapcsolódhatott a város területének továbbfejleszthető övezetébe.

Soha nem gondolták volna az akkori városatyák, hogy mára már az itteni újkori honfoglalással belakott területeket a pofátlanság határán Mikró névvel emlegetnek, holott makró terjeszkedésnek lehetünk szemtanúi.

Kicsit hagyjuk is ezt a mai világot, lapozgassuk a korabeli sajtót. Megható sorokkal írnak a város nagykorúvá válásáról, hiszen villamosvonalat avattak az 1900-as esztendőben, amelyet a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter előzetes jóváhagyásával építettek ki a vasútállomás elől tízpercenként induló, a főtéren áthaladó és a közúti vashídon a Szamoson át a gőzfűrész végállomásig haladó szerelvényeknek. Mindez kézzelfogható valóság volt a szatmáriak életében, aztán minden lelassult, és a város közösségének korai merész álma, a városukba vetett hite tovatűnt.

Már nem a villamos csilingel a megyeközpont főutcáin, mára már nem merészelnek jövendölni, pedig keményen megalapozott harcukra és álmukra építették városukat, amelynek múltja így is halhatatlan.

** A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek; a segítségért dr. Kálmán Attila tanárnak, történésznek. Az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész a saját munkájából és gyűjteményéből küldte el a szerzőnek. Összeállításunkat szakembereink véleményezésével a következő lapszámunkban még kiegészítjük (benne: Szatmárnémeti templomai).*

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Vajda Gyöngyi (1207.)

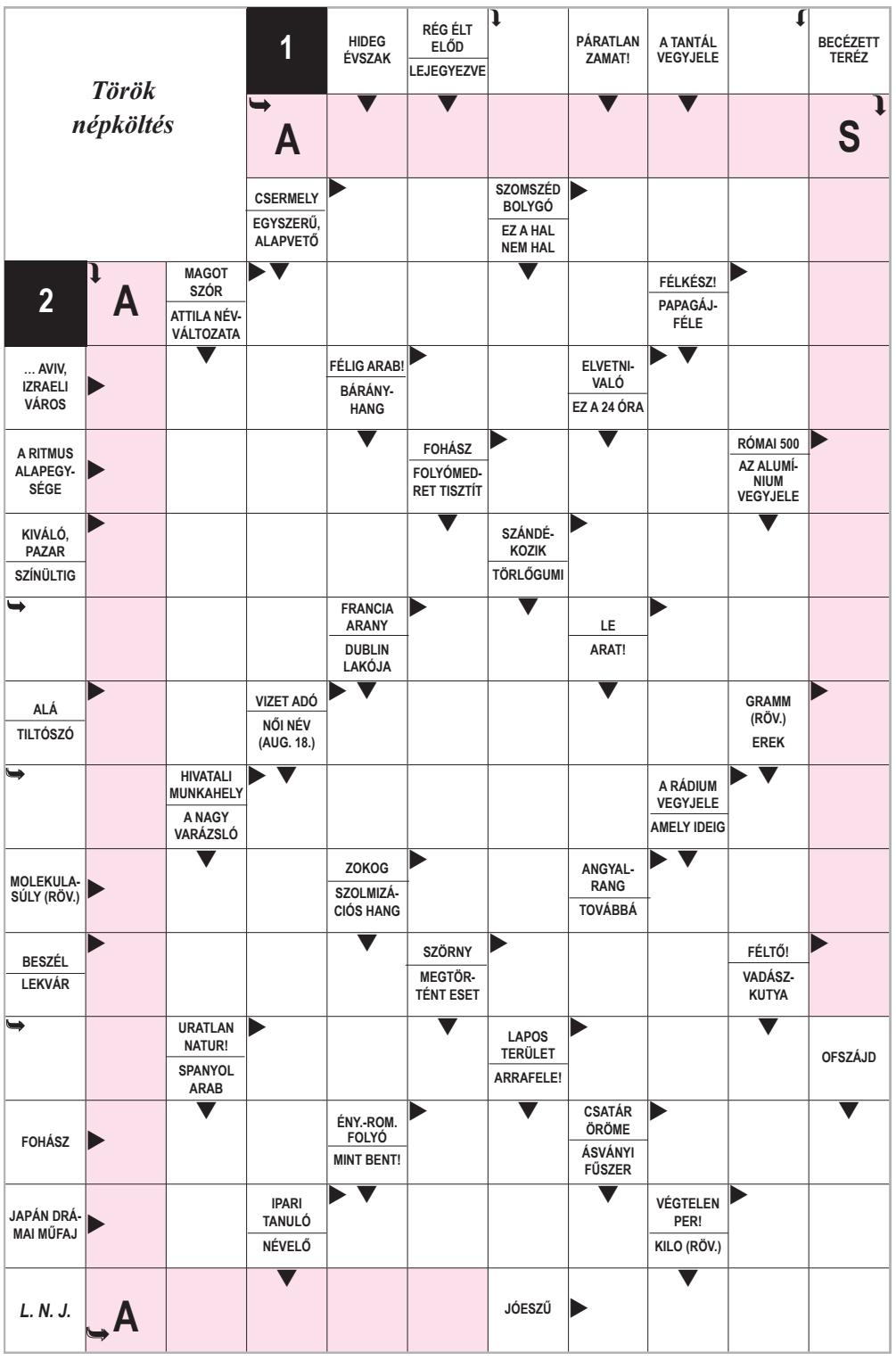

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY

AFORIZMA

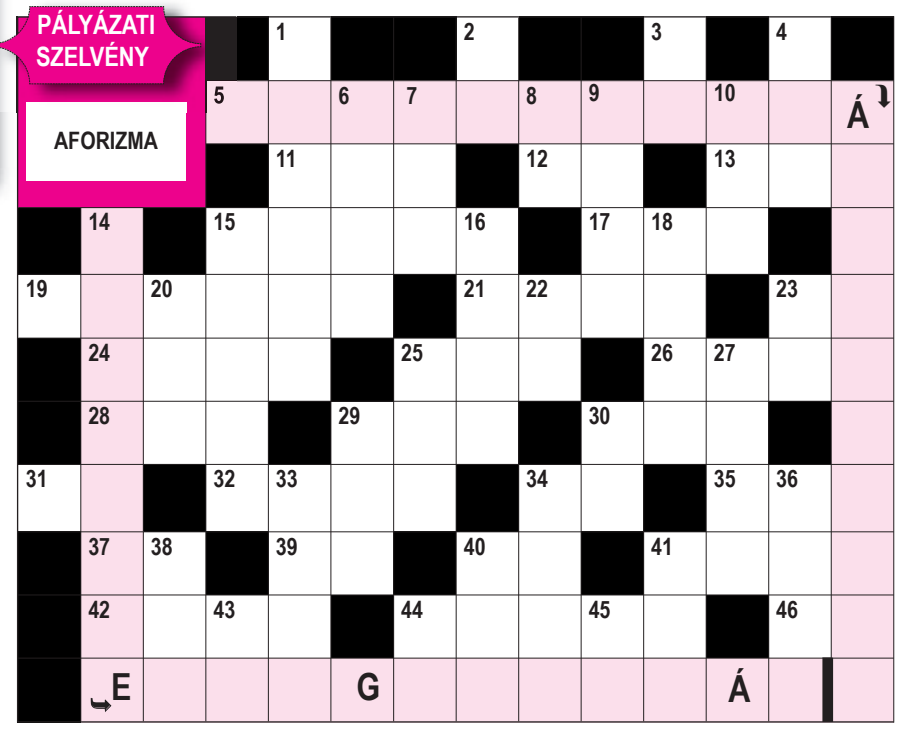

VÍZSZINTES:

1. A fősorokban egy, az ítéletekről alkotott véleményt idézünk. 11. Dolog (latin). 12. Fél nyak! 13. Halkan közöl. 15. Részeg. 17. Arra a helyre. 19. Sereg része. 21. Övezet. 22. Szintén. 24. Tarol. 25. Melyik helyen? 26. Ősi. 28. Felső végtag. 29. Térelválasztó. 30. Vízi állat. 31. Most készült. 32. Betűvetésre késztet. 34. Magas növény. 35. A szeméhez közeli helyre. 37. Francia arany. 39. Nemesként kezelt személy megnevezése. 40. Kapubejárat vagy a róka farka! 41. A mindennapi ennivaló. 42. A mai huszonnégy óra leteltéig. 44. Szürke haj. 46. Tiltószó.

FÜGGŐLEGES:

1. Erőszakosan kérdez valamit. 2. Rég élt elődd. 3. Magas növény. 4. Egy női név fele. 6. Csinos, kellemes. 7. A csapat fele! 8. Mint bent. 9. Elismeri a tetteit. 10. Az említett női név másik fele. **14. A fősor második fele.** 15. Indusztriális. 16. Beszél. 18.Kukoricaőrlemény. 20. Menyasszony. 22. Háziállatok lakása. 23. Határrag. 25. Fél tizenkettő. 27. Biológiai létezés. 29. Hátsó, ülep. 30. Feltéve. 33. Lábbal erősen illető. 34. Mezőgazdasági terület. 36. Francia város. 38. A fogaival őröl. 40. Ébred és elhagyja az ágyat. 41. Elme. 43. Monte Cristo börtöne. 44. Szláv igen. 45. Középen bead!

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket június 25-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra rárragasztani.

Minirejtvény

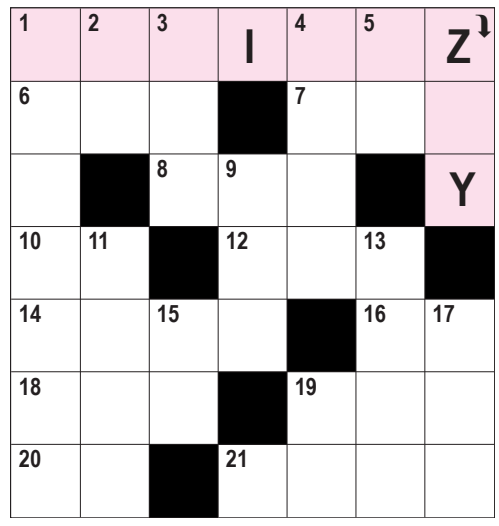

VÍZSZINTES:

1. Az igazság győzelme a szelídekre és a türelmesekre vár – az idézet szerzője. 6. Víz a felhőből. 7. Angyalrang. 8. Hím állat. 10. Tova. 12. Felső végtag. 14. Nézni tudó. 16. Olasz névelő. 18. Az első nő. 19. Szóféle. 20. Csak bent! 21. Fém (vegyjele Cr).

FÜGGŐLEGES:

1. Jogvita lefolyása. 2. Szintén. 3. Arréb taszít. 4. Mi az hogy! 5. Üres sír! 9. Hordómérték. 11. Vulkán folyadéka. 13. Énekesmadár. 15. Arat! 17. Lengyel sci-fi író (Stanislav). 19. Dublin lakója.

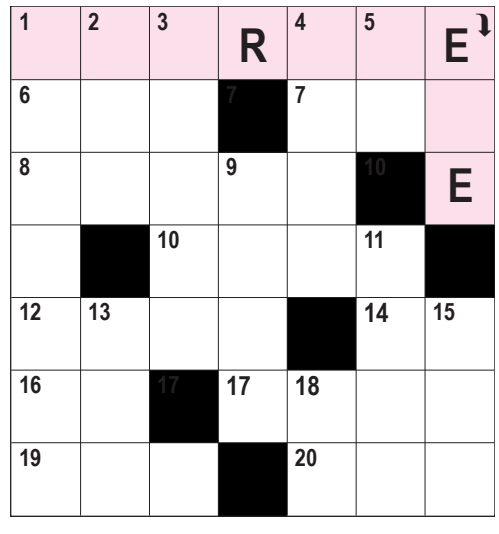

VÍZSZINTES:

1. A szegénység közvetlen oka a nagy vagyon – az idézet szerzője. 6. Erika becézése. 7. Felhajtás. 8. Veszélyes csapat. 10. Kárt okozó. 12. Francia férfinév. 14. Római 51. 16. Közlekedési pálya. 17. Meg nem enged. 19. Újság. 20. Újság. 20. Német nép volt.

FÜGGŐLEGES:

1. Térdre esik. 2. Menyasszony. 3. Déligyümölcs. 4. Csahol. 5. Madridi napilap. 11. A rák fegyvere. 13. Ritka női név. 15. Ezen a helyen. 18. Határrag.

L. N. J.

A NAGY ÍRÓNK

című pályázat nyertesei:

Belai Margit,

Szászrégen, Iernuţeni u.

Tamás Csaba,

Marosvásárhely, 1918. December 1. út

A pályázati rejtvény megfejtése:

UTAZÁS EGY SÍRDOMB KÖRÜL; JÓKAI; ERDÉLY ARANYKORA

Megfejtések a június 5-i számból:

Minirejtvény:

1. Népköltés

2. Kínai mondás

Skandi:

A megelégedés sohasem lehet teljes.

Mentor Könyvek Kiadó

Célja, hogy közkinccsé tegye az értékes kéziratokat, és publikálja, népszerűsítse őket a mindenkori magyar könyvpiacon (legyen szó szépirodalomról, ismeretterjesztésről vagy gyermek- és ifjúsági irodalomról). Szándéka, hogy beemelje szerzőit az irodalmi, a történelem- és néprajzkutatókat a tudományos köztudatba, a fordításokkal pedig hidat teremtsen a különböző írott kultúrák között. Esélyt és teret ad a fiatal szerzőknek, és rajtuk keresztül, velük teremt átjárást a magyarországi és erdélyi könyvpiac között.

mentorkonyvek.ro

Tánczos Barna:

Le kell venni a barna medvét a szigorúan védett fajok listájáról

A barna medve uniós védettségének rugalmasabbá tételét kezdeményezi az Európai Bizottságnál Tánczos Barna megbízott mezőgazdasági minisztere azért, hogy Románia tagállamként hatékonyabban tudjon fellépni az emberélet és a mezőgazdaság védelmében – jelentette be a tárcavezető szerdán sajtótájékoztatón Bukarestben.

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) minisztere elmondta: meggyőződése, hogy Romániában akkor rendezhető a fokozottan védett fajnak minősülő barna medvék ügye, ha az európai uniós szabályozás is módosul.

„Az Európai Unió szintjén is korrektül kell tájékoztassuk a tagállamokat, az illetékes biztost, hogy a jelenlegi helyzet már nem tolerálható” – jelentette ki Tánczos Barna, majd közölte, hogy levélben fordul az Európai Bizottság illetékes biztosához, és kéri, hogy a következő ülésen tűzzék napirendre a kérdést. Azt szeretnék elérni, ha az EB tegye rugalmasabbá a faj védettségére vonatkozó szabályozást, és ez nem élvezzen ugyanolyan szigorú védettségi státuszt az EU valamennyi tagállamában.

Tánczos Barna szerint a kezdeményezést több uniós tagország is támogatja, melyek listáját jövő héten véglegesítik. Az aláírók azt is kérik, hogy a kezdeményezést az unió mezőgazdasági testülete, a Mezőgazdasági és Halászati Tanács (Agrifish) is tárgyalja, ugyanis meggyőződésük szerint a medvekérdés a faj védelmén túl a mezőgazdaságot is érinti – mondta, és felidézte, hogy az uniós szabályozás módosítására már van precedens. Miután 2022-ben egy szürkefarkas megevett egy pónit Németországban, az EB jóváhagyta a faj szigorú védettségi státuszának csökkentését a haszonállatok védelmében. Azt kérik, hogy az EB a barna medve esetében is alkalmazza ugyanezt az eljárást.

„Nálunk nem a pónik vannak veszélyben, hanem az emberek. Több tíz ember halt meg, sajnos több tíz tragédia történt a medvetámadások következtében” – hangsúlyozta Tánczos Barna, emlékeztetve, hogy a napokban is volt egy halálos támadás.

A miniszter rámutatott arra, hogy a román állam egyre több pénzt költ kárpótlásra a medvék okozta károk miatt, ugyanis fokozatosan nő a kárvallott gazdák száma.

Mint ismeretes, április 22-én elfogadta a Képviselőház a barnamedve-állomány ritkítását célzó vadászati kvóta megduplázását, ez azonban Nicuşor Dan államfő alkotmányossági óvása miatt nem léphetett életbe. Az RMDSZ által előterjesztett törvénytervezet a korábbi 426 helyett 2026-ra és 2027-re évi 859 barna medve kilövését írja elő megelőzési céllal, és a sürgősségi kilövések számát is az eddigi kétszeresére – 55 helyett 110-re – emeli. Nicuşor Dan alkotmánybírósági óvásában azt állítja, hogy a jogszabály hiányos, valamint a román alaptörvény mellett európai szabályokat is sérthet. A román hatóságok jelenleg az alkotmánybíróság döntésére várnak.

Legutóbb vasárnap vesztette életét egy 34 éves férfi medvetámadásban Szeben megyében. Az ezt megelőző hetekben számos településről jelezték, hogy jelentősen megszaporodott a településekre bejáró nagyvadak száma, továbbá legalább két haláleset kapcsán merült fel a gyanú, hogy a mezőn talált holtesteken látható sérüléseket medve okozhatta. (*MTI*)

Támogatás napelemes beruházásokra

Mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozások pályázhatnak

A Mezőgazdasági Minisztérium és a Vidéki Beruházásokat Finanszírozó Ügynökség (AFIR) új támogatási lehetőséget hirdet azoknak a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozásoknak, amelyek csökkenteni szeretnék energiaköltségeiket, és saját megújulóenergia-termelő rendszereket telepítenének.

A pályázatokat 2026. június 15. és augusztus 14. között lehet benyújtani a saját fogyasztást szolgáló napelemes villamosenergia-termelő rendszerek létesítésére, akár energiatároló rendszerekkel együtt is.

„A napelemes energiatermelő rendszerek 100 százalékos vissza nem térítendő támogatásával kézzelfogható segítséget nyújtunk a termelési költségek csökkentéséhez és az agrár-élelmiszeripari ágazat versenyképességének növeléséhez. Arra biztatok minden érintettet, hogy használja ki ezt a finanszírozási lehetőséget. Folytatnunk kell a mezőgazdaság korszerűsítését és energiafüggetlenségének erősítését, a minisztérium feladata pedig az, hogy ezekhez a pénzügyi forrásokhoz a lehető leggyorsabban és leghatékonyabban biztosítsuk a hozzáférést” – hangsúlyozta Tánczos Barna RMDSZ-es miniszterelnök-helyettes, ügyvivő mezőgazdasági miniszter.

A pályázati program összesen 265 millió euró támogatást biztosít, amelyből 145 millió euró az 1 MW-ig terjedő, 120 millió euró pedig az 1 MW feletti teljesítményű beruházások finanszírozására áll rendelkezésre. A napelemes beruházások 100%-os vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek, legfeljebb 650 000 euró/MW támogatással az 1 MW-ig terjedő, illetve 550 000 euró/MW támogatással az 1 MW feletti kapacitások esetén.

A támogatásra pályázhatnak a mezőgazdasági vagy élelmiszeripari ágazatban működő és a cégnyilvántartásban bejegyzett vállalkozások, valamint a földjavítási társulások, szervezetek. A pályázók több projektet is benyújthatnak, amennyiben azok különböző termelési helyszínekre vonatkoznak. Egy kedvezményezett azonban összesen legfeljebb 20 millió euró támogatásban részesülhet. A támogatási kérelmeket kizárólag online lehet benyújtani az AFIR elektronikus pályázati rendszerén keresztül. A pályázati útmutató a következő elérhetőségen tanulmányozható: https://www.madr.ro/acte-normative-aprobate/ordin-nr-180-2026-schema-ghid-energie.html (*RMDSZ-közlemény*)

A napirenden levő intézkedésekről tartottak sajtótájékoztatót a környezetvédelmi minisztériumban

Diana Buzoianu környezetvédelmi, víz- és erdőgazdálkodási miniszter kedden sajtótájékoztatót tartott, amelyen több intézkedést is bejelentett. Többek között beszélt a Romsilva szervezeti felépítésének átalakításáról, az új roncsautóprogramról, és szóba hozta a medveügyet is.

Diana Buzoianu Fotó: profimedia

A miniszter beszámolt arról, hogy a regionális erdészeti igazgatóságok vezetőinek számát 101-ről 38-ra csökkentik a környezetvédelmi minisztérium által már jóváhagyott, a Romsilvánál pedig elfogadásra váró új szervezeti felépítés alapján. Kifejtette, hogy még az erdőgazdálkodási vállalatnak is el kell fogadnia a javasolt szervezeti struktúrákat, amelyek értelmében a regionális igazgatók száma csaknem a felére fog csökkenni. Továbbá megemlítette azt is, hogy létrehoztak 16 osztályvezetői pozíciót azokon a helyeken, ahol nem volt indokolt az igazgatói tisztség, de a koordinációra szükség volt az átszervezések után. Buzoianu közölte azt is, hogy a regionális erdészeti igazgatóságok új vezetőit átlátható és objektív versenyvizsgákon választják ki a következő hónapokban.

A sajtótájékoztatón elhangzott az is, hogy a környezetvédelmi minisztérium közvitára bocsátja a roncsautóprogram pályázati útmutatóját. Az ügyvivő miniszter emlékeztetett, hogy a romániai gépkocsipark felújítását célzó program költségvetése a tavalyi 200 millió lejről idén 300 millió lejre nő. A támogatások összege nem változik tavalyhoz képest, újdonság azonban, hogy csak olyan autók vásárlására igényelhető a támogatás, amelyeket az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térség államaiban vagy a földközi-tengeri paktumban részt vevő országokban gyártottak. Az új előírást részben környezetvédelmi megfontolásból, részben pedig az európai termelés ösztönzéséért vezették be – magyarázta Buzoianu, hozzátéve, hogy tíz napig lesz közvitán a rendelettervezet, majd a jóváhagyását követően – vélhetően júniusban – elindíthatják a programot.

Tavaly az új elektromos, illetve a hidrogén üzemanyagcellás autók vásárlására nyújtott támogatás összege 18.500 lej volt, az új plug-in hibrid autók és elektromos motorok vásárlását 15 ezer lejjel, a hibridautókét 12 ezer lejjel, a belső égésű motorral felszerelt új gépkocsikét és motorkerékpárokét pedig 10 ezer lejjel támogatta az állam.

Diana Buzoianu ügyvivő környezetvédelmi miniszter a medveüggyel kapcsolatban kifejtette, hogy szerinte nem mindegyik önkormányzat alkalmazza azt a jogszabályt, amely a többlépcsős procedúrát egyszerűsítve lehetővé teszi a településekre bejáró veszélyes medvék azonnali kilövését. Elmondta, hogy az elmúlt hetekben több tragikus véget ért medvetámadás is történt. A medvés incidensek kimenetele sok esetben azon múlik, hogy a hatóságok miként kezelik a helyzetet, milyen gyorsan reagálnak.

Mint emlékeztetett, a hónapokkal ezelőtt elfogadott sürgősségi rendelet értelmében, ha egy medve bejár a településre és veszélyt jelent az emberekre, nemcsak akkor lehet kilőni, ha az elűzés vagy áthelyezés nem járt sikerrel, hanem ez első intézkedésként is alkalmazható. Több önkormányzatnál e szerint járnak már el, de számos olyan település is van, ahol vagy nem tudják alkalmazni a törvényt, vagy a polgármester nem meri vállalni a felelősségét a beavatkozásért – magyarázta.

Buzoianu hozzátette, a minisztérium munkatársai készítettek egy ismertetőt a jogszabály által ilyen esetekre előírt eljárás pontos menetéről, és ezt elküldik valamennyi önkormányzatnak, hogy mindenki alkalmazza a hatályos törvényt, amellyel elejét lehet venni a tragédiáknak. (*Agerpres-hírösszefoglaló*)

Megnövelték a roncsautóprogram pénzkeretét Fotó: Nagy Tibor (archív)

Egyszerűbb lesz a külföldön kiállított anyakönyvi okiratok honosítása

Elfogadta a Parlament az RMDSZ törvénytervezetét, amely lehetővé teszi, hogy a külföldön kiállított születési, házassági és halotti anyakönyvi okiratok romániai honosítására irányuló kérelmeket ezentúl ügyvédi meghatalmazással is be lehessen nyújtani. Eddig erre kizárólag személyesen vagy közjegyzői meghatalmazás alapján volt lehetőség. A törvénytervezet a Hivatalos Közlönyben való megjelenését követően lép hatályba.

„A jelenlegi szabályozás számos nehézséget okoz a külföldön élő román állampolgároknak, ugyanis csak személyesen vagy közjegyzői meghatalmazással lehet elindítani az eljárást, ami jelentős idő- és anyagi ráfordítással jár. Számos család kénytelen az itthon töltött szabadságának egy részét ügyintézésre fordítani vagy hosszú utat megtenni a legközelebbi román konzulátusig, heteket várva egy szabad időpontra. A külföldön kiállított születési, házassági vagy halotti anyakönyvi okiratok honosítása számos romániai ügyintézés előfeltétele. Ezekre a dokumentumokra szükség van többek között hagyatéki eljárások, családi állapot rendezése, állampolgársági, öröklési vagy egyéb ügyintézések során, például román útlevél igénylése esetén. Ezért fontos, hogy az érintettek minél egyszerűbben és gyorsabban tudják elindítani a romániai honosítási eljárást. Az ügyvédi meghatalmazással mindez egyszerűbben és gyorsabban intézhető lesz, mert azt akár telefonon vagy digitális úton is meg lehet kötni” – nyilatkozta Zahoránszki Brigitta máramarosi parlamenti képviselő, a törvénytervezet kezdeményezője.

„Ügyvédként naponta találkoztam olyan esetekkel, amikor a külföldön élő állampolgárok számára komoly akadályt jelentett a külföldi anyakönyvi okiratok honosítása. A jelenlegi szabályozás indokolatlanul megnehezíti az ügyintézést, miközben az ügyvédi meghatalmazás biztonságos jogi eszközt jelent. Ez a módosítás észszerű és szükséges megoldás, amely egyszerre könnyíti meg az állampolgárok dolgát, és teszi hatékonyabbá a közigazgatási eljárásokat. A külföldön élőknek nem pluszakadályokra, hanem gyors és hozzáférhető szolgáltatásokra van szükségük. A ma elfogadott törvénnyel éppen ezt a célt szolgáljuk: egyszerűbbé teszszük az ügyintézést az állampolgárok számára” – részletezte Molnár András Temes megyei parlamenti képviselő, a Képviselőház jogi bizottságának tagja.

A törvénytervezet egyik legfontosabb előnye, hogy csökkenti a bürokráciát és gyorsítja az ügyintézést. Az ügyvédek megfelelő meghatalmazás birtokában képviselhetik ügyfeleiket a román hatóságok előtt, ami jelentősen egyszerűsítheti a honosítási eljárást. Emellett a módosítás hozzájárul a konzulátusok tehermentesítéséhez is, amelyek jelenleg jelentős számú kérelmet kezelnek. (*RMDSZ-közlemény*)

Megszigorították a gyermekbántalmazás miatt kiszabható büntetést

Megszigorítják a kiskorúakkal szembeni bántalmazás miatt kiszabható büntetéseket, ezzel is erősítve a gyermekek védelmét. A törvény ezentúl szigorúbban bünteti azokat a szülőket vagy gondviselőket, akik veszélyeztetik a gyermek egészséges testi, lelki vagy értelmi fejlődését: a büntetés 3–7 év helyett 5–10 év szabadságvesztésre emelkedik. Ha pedig a bántalmazást kábítószer vagy más tudatmódosító szer hatása alatt követik el, a kiszabható büntetés 7–12 évre emelkedik. A törvénytervezet a Hivatalos Közlönyben való megjelenését követően lép hatályba.

„Számunkra a gyermekek biztonsága és egészséges fejlődése kiemelten fontos. Minden esetben elítéljük, amikor egy felnőtt visszaél a helyzetével, kihasználja fölényét, és bántalmaz egy gyermeket. A bántalmazás nem csak fizikai erőszakot jelent. Bántalmazásnak számít minden olyan cselekedet, amely akadályozza a gyermek egészséges testi, lelki vagy értelmi fejlődését: amikor folyamatos megaláztatásnak van kitéve, amikor azt hallja, hogy nem elég jó, amikor bezárják a szobájába, vagy nem kap megfelelő ellátást és élelmet. Ezek a cselekedetek maradandó nyomot hagyhatnak egy gyermek életében, és hatással lehetnek későbbi fejlődésére” – hangsúlyozta Csép Éva-Andrea Maros megyei parlamenti képviselő.

A képviselő hozzátette: „Egészséges, kiegyensúlyozott gyermekekre és erős közösségekre van szükségünk. Fontos, hogy olyan generáció nőjön fel, amely biztonságban érzi magát, és megkapja a fejlődéséhez szükséges támogatást a szülők részéről. Bízom benne, hogy a szigorúbb büntetések egyértelmű üzenetet küldenek: a gyermekekkel szembeni erőszaknak nincs helye a társadalmunkban” – emelte ki a képviselő. (*RMDSZ-közlemény*)

Ki tudják szűrni a hírekből a hamis információkat?

A romániaiak több mint fele biztos abban, hogy a biztonságról vagy háborúról szóló hírekben meg tudja különböztetni a valós információkat a hamisaktól – derül ki az Informat.ro és az INSCOP Research csütörtökön ismertetett felméréséből. A telefonos felmérés 2026. június 2–8. között készült 1.100 fős mintán, a hibahatár 3 százalék.

A megkérdezettek 22,3 százaléka nagyon biztos, 32,2 százaléka pedig inkább biztos abban, hogy felismeri a hamis információkat az ilyen témájú hírekben. Ezzel szemben 24,2 százalék inkább bizonytalan, 15,6 százalék pedig egyáltalán nem bízik saját képességében. A nem válaszolók aránya 5,7 százalék. Viszont mindössze 8,3 százalék nagyon biztos és 15,7 százalék inkább biztos abban, hogy általában az emberek képesek kiszűrni a hamis híreket; 41,8 százalék inkább bizonytalan, 24,9 százalék pedig egyáltalán nem hisz a lakosság ilyen irányú tájékozottságában. A nem válaszolók aránya 9,2 százalék.

Az INSCOP Research igazgatója, Remus Ștefureac szerint a romániaiak sokkal inkább bíznak saját képességeikben, mint másokéban, ami az információ kontrolljának illúzióját jelzi. „Az emberek a dezinformációt inkább mások problémájának tekintik, nem személyes problémának, ezért kevésbé érzékelik saját sebezhetőségüket” – magyarázta a szakember. (*Agerpres*)

Közvélemény-kutatás a románok és a magyarok közötti viszonyról

A romániai lakosok közel kétharmada szerint együttműködés jellemzi a románok és magyarok közötti viszonyt, és közel felük úgy gondolja, hogy a romániai magyar közösség hozzájárul a román politikai rendszer jobb funkcionálásához – derül ki a Nemzeti Kisebbségkutató Intézet és a Székelyföldi Közpolitikai Intézet közös kutatásából, amelyet szerdán ismertettek sajtótájékoztatón Kolozsváron.

Novák Csaba Zoltán

A xenofóbia, magyarellenesség, AUR-szavazók című kutatás Románia teljes népességére vonatkozóan reprezentatív nagymintás adatfelvételre épült. Fő kérdése az volt, hogy politikai összefüggésben hogyan alakultak a magyarokkal, bevándorlókkal és más kisebbségi csoportokkal szembeni attitűdök, és minek tulajdonítható a szélsőséges Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) előretörése.

A Novák Csaba Zoltán, a Nemzeti Kisebbségkutató Intézet elnöke által moderált bemutatón Székely István Gergő és Toró Tibor politológusok, valamint Kiss Tamás szociológus ismertették a kutatási eredményeket, amelyeket a korábbi években készült reprezentatív kutatások adataival is összehasonlítottak. A telefonos adatfelvétel 2025 október-decemberében véletlenszerű mintavétellel készült, a hibahatár 3,1 százalék. Az 1013 fős minta Románia összlakosságára reprezentatív, az erdélyi magyarok arányuknak megfelelően vannak jelen. A felmérés készítői négy témakörben fogalmazták meg kérdéseiket: intézmények iránti bizalom, geopolitikai orientációk, magyarokkal szembeni attitűdök, valamint társadalmi és politikai törésvonalak.

Toró Tibor politológus, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem oktatója a magyarok iránti hozzáállásról szólva elmondta: a magyarok és románok közötti viszonyt a megkérdezettek 60 százaléka együttműködőnek, 22 százalékuk konfliktusosnak látja, míg 18 százalék szerint ezt a közömbös érdektelenség jellemzi. A pártpreferenciák alapján a Nemzeti Liberális Párt (PNL) szavazóinál látható látványos változás: 2020-hoz képest 25 százalékról 5 százalékra csökkent azok aránya, akik a magyar–román viszonyt konfliktusosként élik meg. A kutatók ezt azzal magyarázzák, hogy a párt „nacionalista szavazói” átpártolhattak az AUR-hoz.

A megkérdezettek 28 százaléka gondolta azt, hogy a magyarok biztonsági problémát jelentenek Románia számára, 46 százalékuk szerint inkább igaz az, hogy a magyar közösség hozzájárul a román politikai rendszer jobb működéséhez. Utóbbi véleményt leginkább a PNL és a centrista Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) szimpatizánsai osztják. A kisebbségek jogaira vonatkozóan a romániai lakosok 57 százaléka gondolja azt, hogy pont annyi joggal rendelkeznek, amennyi szükséges, 35 százalék szerint túl sok, 8 százalék szerint túl kevés joguk van. A romániaiak közel kétharmada egyetért azzal, hogy a magyarok anyanyelvükön tanuljanak, a magyar nyelvű középiskolai oktatást 60 százalékuk, az egyetemit 58 százalékuk támogatja, de a különálló magyar iskolákkal csak 36 százalék ért egyet. A magyar nyelv közintézményekben való használatát is a romániaiak 35 százaléka fogadja el, a magyar többségű régiók területi autonómiáját 15 százalék támogatja.

Jelentősen, 20 százalékkal nőtt az utóbbi öt évben azok aránya, akiket nem zavar, ha a magyarok roszszul beszélnek románul. A megkérdezettek 71 százalékát az sem zavarja, ha magyarul beszélnek körülötte, de ha ezt románok jelenlétében teszik, azzal már csak 35 százalékuk ért egyet. A romániaiak többsége a magyar állampolgárság kérdésében is elfogadó: 60 százalékukat nem zavarja, ha az erdélyi magyarok ezzel is rendelkeznek.

Az intézmények iránti bizalmat illetően kiderült: a romániaiak ugyanannyira bíznak az euroatlanti struktúrákban, mint 2020-ban: az Európai Unióban 50, a NATO-ban 49 százalékuk bízik. A romániai intézmények közül a hadsereg élvez hasonlóan magas, 50 százalékos bizalmat, a helyi önkormányzatokban a lakosok 39 százaléka, a kormányban 17, míg a parlamentben csupán 10 százaléka bízik. Az erdélyi magyarok kevesebb bizalmat mutatnak az euroatlanti struktúrák felé – a NATO-ban 43, az EU-ban 35 százalékuk bízik, ellenben sokkal nagyobb, 68 százalékos a bizalmuk a helyi önkormányzatokban és 31 százalékos a kormányban. A korábbi felmérésekhez hasonlítva az összlakosság körében is csökken az EU iránti bizalom, amely a 2007-es csatlakozáskor még 78 százalékos volt, jelenleg pedig 49 százalékos.

A geopolitikai orientációk tekintetében is nagyon megosztott a romániai lakosság. Az ukrajnai háború kirobbantásáért 49 százalékuk Oroszországot teszi felelőssé, 16, illetve 15 százalék a NATO-t és Ukrajnát hibáztatja, míg közel 22 százalék nem válaszol.

A társadalmi és politikai törésvonalakról Kiss Tamás szociológus elmondta: egy Nyugat-párti és egy oroszpárti blokk van kialakulóban. A bevándorlókkal szemben az összlakosság körében nőtt az elfogadás, az erdélyi magyarok körében ez kevésbé tapasztalható: a romániaiak 32 százaléka szerint a bevándorlók jó hatással vannak az ország fejlődésére, az erdélyi magyaroknak csak a 15 százaléka gondolja ezt. Az összlakosságban nőtt az elfogadottság az etnikai és szexuális kisebbségekkel szemben is, az erdélyi magyarok ellenben elutasítóbbak lettek a társadalmi kisebbségekkel szemben. (*MTI*)

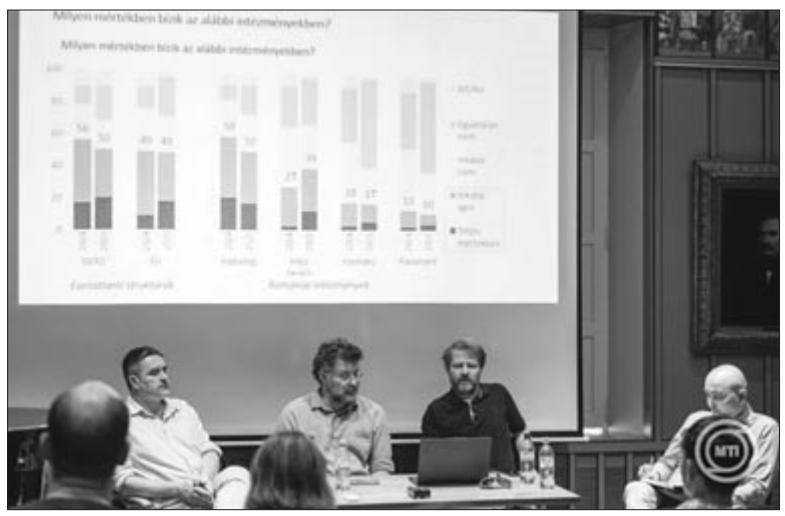

Kiss Tamás szociológus, Toró Tibor politológus, Székely István Gergő politológus és Novák Csaba Zoltán, a Nemzeti Kisebbségkutató Intézet elnöke (b-j) Fotó: MTI/Kiss Gábor

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

SÍRKERETEZÉSI munkákat vállalunk mozaikból, gránitból, 30 év tapasztalattal, garanciával, akár 15–20% kedvezménnyel. Tel. 0744-616-250, 0744-249-414. (28348)

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (69277)

A MELINDA FUNERAR teljes körű professzionális temetkezési szolgáltatást és ügyintézést biztosít NONSTOP: szállítás bel- és külföldön, hamvasztás, ravatalozás, a temetéshez szükséges kellékek biztosítása. Tel. 0747-581-055, 0740-263-907. Marosvásárhely, Onesti tér 12. szám. (68166)

DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefonszámon. Küldőpapírral a vizsgálat ingyenes. (28399-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

MOZGÁSSÉRÜLTEKNEK eladók: kerekes járókeret, kerekes vécészék, vécémagasító, gyerekágy matraccal, Zenit-E fényképezőgép, dzsúdóki-monók. Tel. 0771-358-916. (28489-I)

KÜLÖNFÉLÉK

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, és törmelékszállítást. Tel. 0749-543-104. (28413-I)

FŰNYÍRÁS, fakivágás, vaskapu-javítás, tetőjavítás, cserépforgatás, kátrányos szigetelés. Tel. 0740-651-354. (28466)

VÁLLALUNK: szigetelést, festést, tető, terasz, csatorna készítését és benti munkálatokat. Tel. 0767-837-782, Loránd. (28480)

HÁZTETŐT készítünk cserépből, lemezből, kisebb javításokat vállalunk. Festünk, szigetelünk és többféle munkát vállalunk. Tel. 0753-643-414, Csaba. (28331-I)

KIÜRESÍTÜNK lakást, házat, elhordunk régi, fölöslegessé vált bútort. Tel. 0747-816-052. (28491)

TAPASZTALT szakember festést, csempe-, padlócsemperakást, vízszigetelést, vakolást vállal. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0752-854-364. (28491)

VÁLLALUNK: szobafestést, bármilyen szigetelést, rámolást, takarítást, kőművesmunkát. Készítünk új tetőt, teraszt/balkont, ereszcsatornát. Szabolcs, tel. 0742-344-119. (28475-I)

VÁLLALOK mindenféle építkezési munkát, törmelékszállítást. Tel. 0757-596-037. (28476-I)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok előnyös áron. Tel. 0741-699-761. (28496)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú és fájó szívvel emlékezünk június 13-án a drága jó feleségre és édesanyára,
KOVÁCS BORBÁLÁRA
halálának harmadik évfordulóján. Emlékét a szívünkben őrizzük. Bánatos férje, Imre és fia, Imi.
Megállunk néma sírod mellett,
szeretnénk megfogni még egyszer a kezed
és megköszönni végtelen szereteted.
Elfeledni téged soha nem lehet,
te voltál a jóság, a szeretet.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szerettei. (28149-I)

Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek,
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Szomorú szívvel emlékezünk június 14-én
SZKRIDON IRMÁRA
halálának 4. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Férje, Mihály, gyermekei: Misi és Melinda, unokája, Melike.
(p-I)

Szeretettel emlékezünk édesanyánkra, nagymamánkra,
KISS MÁRIÁRA
halálának 3. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szerettei: lányai: Edit, Manyika és azok családja. (28497-I)

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

OPTICA OPTOFARM

Marosvásárhely:

- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM

CityTv MAROSVÁSÁRHELY
MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA
228-as
a DIGI hálózatban